
LAUDATIO: Dr. Angela Merkel

LAUDATIO: Dr. Angela Merkel

Laudatio přednesl: prof. Jiří Pešek, Katedra německých a rakouských studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Dámy a pánové,

paní spolková kancléřka přichází na svoji první oficiální návštěvu UK, v pražské akademické obci však zdomácněla již před desetiletími. V roce 1982 strávila začínající badatelka na poli výpočtů rychlostních konstant nukleofilních substitucí jednoduchých uhlovodíků půl roku v Praze na Ústavu organické chemie a biochemie. Výsledkem výzkumů, které posléze použila do disertace, byly i čtyři společné publikace s pražskými kolegy. Dnes ovšem Dr. Merkel nepřevzme pamětní medaili UK za výzkumy na poli fyzikální chemie ani za svůj trvalý zájem o klasické české opery, nýbrž za nasazení ve prospěch rozvoje česko německých vztahů v oblasti univerzitní vědy a vzdělávání.

Dr. Merkel přešla ve víru listopadové revoluce roku 1989 z klidu laboratoří a výpočetních center do bouřlivého světa politiky. Čekala ji strmá kariéra. Již roku 1990 získala poslanecké křeslo ve spolkovém parlamentu. V roce 1991 pak vstoupila do spolkové vlády jako ministryně pro otázky žen a mládeže. Později převzala své odborné kompetenci bližší resort pro životní prostředí, ochranu přírody a reaktorovou bezpečnost. Otázky německé, v první řadě ale světové ekologické rovnováhy ji od té doby zaměstnávají soustavně. Její kniha „Cena přežití – myšlenky o příštích úkolech ekologické politiky“ je toho odrazem stejně jako angažmá ve prospěch omezení globální produkce kysličníku uhličitého nebo snaha o racionální využívání jaderné energie. Paní spolková kancléřka učinila z velkorysé podpory vzdělání a vědeckého výzkumu jedno z těžišť své vlády. Její koncepce, založená na kreativité propojených vysokých škol a výzkumu, definuje jako ústřední myšlenku „Excelenci, internacionalitu a svobodu bádání“.

Mohu-li se pokusit charakterisovat, čím se dr. Merkel odlišuje od většiny ostatních politiků, pak tím, že v parlamentních debatách a při veřejných vystoupeních nezvyšuje hlas, nýbrž věcně a trpělivě argumentuje. Skutečnost, že vždy získávala poslanecké křeslo i posice ve straně přímým mandátem voličů, svědčí o tom, že tato – s nadsázkou řekněme „vědecká“ - forma politické komunikace má v jejím podání úspěch. Snaha o pochopení stanovisek a zájmů všech zúčastněných stran, hledání a zprostředkování realizovatelných východisek z problémů, to jsou momenty, které jí i při rušivých momentech, které může přinášet politická každodennost, umožňují udržovat a dále kultivovat i vysokou úroveň česko německých vztahů. Osudy, zájmy a perspektivy české a německé společnosti byly nejen mnohdy komplikované, ale také historicky i aktuálně velmi blízké a propojené tisíci vazbami. Paní dr. Merkel svým působením dokládá, že jejich soustavné a zaujaté pěstování na doktorandské stejně jako na té nejvyšší politické úrovni je dílem produktivním.